

[Jefsen Christensen.]

Kritik imod dernede, og efter min Mening med Rette. Noget ganske andet er, at i samme Øjeblik man tog sig af den anden Opgave: at købe Jorden fra bestaaende Ejendomme, vilde man selvfølgelig i visse Tilfælde komme til i længere Tid at ligge med enkelte Parceller, før man kunde afhænde dem, indtil man fik købt mere Jord fra andre Ejendomme, men det er netop det, Staten i Kraft af, at den har Tid til at vente, vilde kunne gøre bedre end nogen anden til Støtte baade for dem, der sidder med for megen Gæld dernede, har for store Ejendomme, for smaa Driftsmidler og for store Bygninger. Derfor mener jeg, det vilde være heldigt, om man i højere Grad, end man hidtil har været det, kom ind paa den Side af Sagen, uden at jeg dog mener, at de Penge i og for sig, som det er udtrykt, skulde gøre Ambulancetjeneste overfor forgældede Landmænd. Den Side af Sagen vil jeg gerne dvæle et Øjeblik ved, idet den har været ret stærkt fremme i den senere Tid.

Jeg mener ikke, at Jordlovsudvalget skal give en Pris for Jorden, som er over Jordens normale Værdi, for at hjælpe en Mand; den Slags Ambulancetjeneste mener jeg ikke det har været Tanken, at Statens Penge skulde anvendes til. Det, der har været Tanken, er selvfølgelig, at man skal købe Jorden til en Pris, som alle Parter anser for at være rimelig, og jeg vil endogsaa føje til, at i Almindelighed maa det være Jordlovsudvalgets og Amtskommissionens Opgave at paase, at Jorden ikke bliver for dyr for den, der skal have den. Det bliver naturligvis den Mands Sag, der ejer Jorden, eller hans Kreditorers Sag i det enkelte Tilfælde at tage Bestemmelse om, hvorvidt de mener, det er til hans økonomiske Vel at afhænde Jorden. Det kan ikke være Køberen, der har Ansvaret. Det ønsker jeg for mit personlige Vedkommende at sige.

Det er den ene Side af Sagen. Noget andet er, om Ledelsen af Opkøbet af Jorden dernede paa Forhaand er saadan indstillet, at den i første Linie spørger: Hvad staa den Jord til i Jordværdi og i Ejendomsskyld? For det ved vi alle sammen, at Jorden ansættes ikke og skal ikke ansættes til Udstykningsværdi, den ansættes som hørende til en middelstor Bondegaard i middelgod Kultur og med Tanken henvendt paa, at dertil kommer en Bygningsværdi, en Forskelsværdi, der hviler som et Pristryk paa den Jord, der er vurderet i Forbindelse med Bygningsværdien. I samme Øjeblik Bygninger og Jord svarer til hinanden, svækkes

Bygningsværdien, naar Jorden ved Udstykning fjernes fra de Bygninger, sammen med hvilke den er vurderet. Derfor vil jeg gerne sige til den højtærede Landbrugsminister, der før spurgte, om man i Sønderjylland kunde godkende det Princip, der er nedlagt i Ændringsforslaget til det før behandlede Lovforslag om Udstykning efter den gamle Husmandslov, at jeg synes i og for sig ikke, de to Ting har ret meget med hinanden at gøre. Forholdet er det, at der fra Regeringspartiernes Side, ogsaa af den højtærede Landbrugsminister, er sagt, at man kunde købe Ejendomme til Ejendomsskyldværdien, men de konservative Partier paa Rigsdagen vilde trods dette ikke være med. Jeg tænker her paa Købet af Christianssæde. Da vi fik den Sag gaaet nærmere efter i Sømmene, laa Landet saadan, at man ganske vist kunde købe Christianssæde for 3—3½ Mill. Kr., men der var, naar det kom til Stykket, kun Landbrugsjord for 1 024 000 Kr.; Resten var Skovværdi og Bygningsværdi. Ingen kan faa mig til at tro, at man, i det Øjeblik man udstykkede Hovedparten af Jorden til en Værdi af 1 024 000 Kr., derved kunde komme skadesløs fra Hovedejendommen og Skovene. Forholdet er og bliver det, at ved Udstykning maa en Del af de faste Ejendommens Værdi, der danner Forskelsværdien ved Ejendomsskyldværdien, glide ud paa Jordværdien, medmindre man skal sætte Penge til ved Købet. Derfor er det efter min Mening urigtigt at stille Handelsværdien for Udstykningsjorden i Forhold til Vurderingen til Ejendomsskyld eller til Grundskyld. Det har aldrig været Vurderingsraadens Opgave at finde disse handelsmæssige Værdier til Udstykning. Det har været deres Opgave at finde et ensartet Skattegrundlag, og jeg vil gerne, saaledes som Situationen er nu, sige, at hvis OverSkyldraadet vilde sige til Vurderingsraadene Landet over: Gaa nu ud og vurder Jorden i Danmark og Ejendommene i Danmark i 1931 efter den Værdi, De mener, disse Ejendomme og den Jord i Øjeblikket har — ja, saa ved jeg, hvordan det vilde gaa. Da Vurderingsmændene fra hele Landet forleden var samlede til et Møde, mente den ene, Værdien laa her, og den anden, den laa der, medens nogle mente, der slet ingen Forrentningsværdi var i disse vanskelige Tider, hvis Skatter, Folkehold og det hele skulde betales. Alle disse Argumenter kan selvfølgelig med Rette anføres i dette Øjeblik, men hvis Over-Skyldraadet vilde give efter for disse forskelligartede Tilbøjeligheder hos Vurderingsraad og Skyldraad, vilde vi i Tider som disse glide fuldstændig bort fra